

พุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันประเทศไทย
INTEGRATING BUDDHISM WITH THE KING SCIENCE IN SOLVING CORRUPTION IN THAILAND

พระมหาอำคา วรปญโญ (สุขแดง)
Phramaha Amka Worapanyo (Sukdaeng)
วัดป่าศรีสำราญ
Wat Pa Sri Samran
Email: Phramahaamka999_@hotmail.com

Received 12 November 2022; Revised 12 March 2022; Accepted 12 March 2022.

บทคัดย่อ

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาเรื้อรังมาตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์ที่โจษจันกันมากในปัจจุบัน และได้แผ่ขยายฝังรากลึกไปสู่ทุกภูมิภาคของสังคม ส่งผลให้เกิดวงจรอุบาท “โง่ จน เจ็บ” ซ้ำซากไม่จบไม่สิ้น ภาพรวมระดับชาติ คือ เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนในประเทศที่มีผลมาจากการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการจัดอันดับขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อเสริมรากฐานให้เกิดอนาคตภาพร่วมกันในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน โดยใช้หลักสัมมปปธาน 4 เรียกว่า “4 เสาหลักแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย” บูรณาการกับศาสตร์พระราชา ได้แก่ 1) สังวรปธาน บูรณาการกับหลักมีวินัย 2) ปหานปธาน บูรณาการกับหลักสุจริต 3) ภวานาปธาน บูรณาการกับหลักพอเพียง และ 4) อนุรักษนาปธาน บูรณาการกับหลักจิตอาสา และกตัญญู ขับเคลื่อนผ่านกระบวนการ A-I-C ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม “รัฐ บ ว ร” ได้แก่ รัฐบาล สถาบันครอบครัว องค์กรศาสนา สถานศึกษา และเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต

คำสำคัญ : พุทธบูรณาการ, ศาสตร์พระราชา, ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

Abstract

The corruption has been a chronic problem since historical times, it is a hot topic that is widely publicized nowadays and it has expanded deeply to all regions of social to result in a vicious circle that never end (stupid, poor, hurt). The national overview is obstacle to investment in the country, that result from corruption by the organization for transparency international ranking. however, to strengthen the foundation for a common future to solve the corruption problems in Thailand. With the main Buddhist integration with the King's Science by used great or perfect efforts 4 called 4 pillars to solve corruption problems in Thailand,

integrated with the King Science namely: 1) the effort to prevent integrated with discipline 2) the effort to abandon integrated with Integrity 3) the effort to develop integrated with sufficiency 4) the effort to maintain integrated with voluntary and grateful, to through the A-I-C process. Under the participation of all sectors of social (RAT BORWON : State, Home, Temple and School), these include government, family institutions, religious organizations, educational institutes people's and youth networks to drive Thailand towards stability in the present and the future.

Keywords: Buddhism Integration, King's Science, Corruption Problem

บทนำ

การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นรากเหง้าความชั่วร้ายที่ก่อกวนการพัฒนาประเทศชาติทุกระดับ เป็นวงจรอุบาท (Vicious cycle) ที่ส่งผลให้เกิด “โง่ จน เจ็บ” ซ้ำซากไม่จบไม่สิ้น ซึ่งเกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่กำลังพัฒนา ต่างก็ต้องเผชิญกับปัญหาทุจริตคอร์รัปชันด้วยกันทั้งสิ้น สำหรับประเทศไทยก็มีการทุจริตคอร์รัปชันมาตั้งแต่ประวัติศาสตร์ โดย Roopkhamdee (2009) กล่าวว่า การทุจริตคอร์รัปชันมีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบการยักยอกเงินหลวง หรือการเบียดบังเอาทรัพย์สินของรัฐ “การฉ้อราษฎร์บังหลวง” ซึ่งมีปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและอยู่ควบคู่กับสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบัน จนกลายมาเป็นปัญหาวิกฤตสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของประเทศ เป็นกับดักที่ขัดขวางการพัฒนาเกิดจากความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นเหตุให้ละเมิดศีล 5 (Thai Tripitakas: 11/286) โดยเฉพาะศีลข้อที่ 2 “อทินนาทาน” หมายถึง การขโมย หรือการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ รวมถึงยักยอก ฉ้อโกง ปล้นสะดม การให้หรือการรับสินบน การทุจริตคอร์รัปชัน ถือเป็น “มิฉณาอาชีวะ” คือ การเลี้ยงชีพในทางผิดศีลธรรมที่เป็นโทษแก่ผู้อื่น ด้วยเหตุนี้รัฐบาลไทยนับจากอดีตถึงปัจจุบัน จึงได้กำหนดนโยบายในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบกฎหมาย แนวทางปฏิบัติที่เป็นจริยธรรม ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 63 ว่า “รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ” (Secretariat of the House of Representatives, 2017)

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยจะมีมาตรการต่อต้านโกงออกมามากมายก็ตาม แต่ผลดัชนีภาพลักษณ์การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index) กลับชี้ให้เห็นว่าภาพลักษณ์ของระดับการทุจริตคอร์รัปชันยังอยู่สูงอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปี โดยแทบจะไม่เห็นแนวโน้มที่ดีขึ้นเลย พิจารณาได้จากคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริตคอร์รัปชันของไทย ที่จัดอันดับโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) จากการแถลงของคุณนิติไชย เกษมมงคล รองเลขาธิการ ป.ป.ช. ถึงผลการจัดอันดับปี พ.ศ. 2563 ประเทศไทย ลดลงมาอยู่ที่อันดับ 104 จาก 180 ประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 ลดลงถึง 3 อันดับ คืออยู่อันดับที่ 101 ส่วนปี พ.ศ. 2561 อยู่อันดับ 100 ลดลงมา 1 อันดับ และปี พ.ศ. 2560 อยู่อันดับที่ 96 ลดลงมา 4 อันดับ จะเห็นว่า จากสถิติ 4 ปีย้อนหลัง ประเทศไทย ลดลงมาถึง 8

อันดับ จากปี พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2563 สอดคล้องกับผลสำรวจของเวิลด์ อีโคโนมิก ฟอรัม (WEF) ที่ระบุว่า อุปสรรคการลงทุนในไทยอันดับ 1 คือ การทุจริตคอร์รัปชัน (Thairath online, 2021); (BBC Thai, 2020); (BBC Thai, 2019) โดยภาพรวม ชี้ให้เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ และสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง Uwanno (1995) กล่าวว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นรากเหง้าของปัญหาทั้งปวง นอกจากนี้ Srijarumethayan (2018) แสดงทัศนะว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นผลมาจากการขาดคุณธรรม และอุดมการณ์ มีค่านิยมที่ผิด การมีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย การใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม การยกยอก การแอบอ้างงบประมาณหรือทรัพย์สินของรัฐไปเป็นของตนเอง การใช้ตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเอื้อประโยชน์ให้บริษัทของตนและพรรคพวก ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และศีลธรรมอันดีงามของชาติ

การประยุกต์หลักพุทธบูรณาการมาใช้แก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยนั้น ถือเป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า โดยทางมหาเถรสมาคมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้นำเสนอหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) โดยใช้หลักสัมมปปธาน 4 ประกอบด้วย 1) สังวรปธาน คือ เพียรระวังอกุศลที่ยังไม่เกิด มิให้เกิดขึ้น 2) ปหานปธาน คือ เพียรละอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว 3) ภวานาปธาน คือ เพียรสร้างกุศลที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้น และ 4) อนรุรักษนาปธาน คือ เพียรรักษาอกุศลที่เกิดขึ้นแล้วให้ตั้งมั่นและเจริญยิ่งขึ้นไป (Sangha Supreme Council, 2021) เมื่อนำมาบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อเชื่อมโยงรวมกันเข้าให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น Chareonwongsak (2003) กล่าวว่า บูรณาการ (Integrate) หมายถึง การทำให้รวมกันทั้งหมด เอื้อประโยชน์ต่อกันในลักษณะการเชื่อมโยงสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งเข้าเป็นส่วนประกอบของอีกสิ่งหนึ่ง และทำให้สิ่งนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในที่นี้หมายถึง ศาสตร์พระราชาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) คำว่า “ศาสตร์พระราชา” หมายถึง หลักการทรงงาน ขั้นตอนการทรงงาน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งหมด ที่เป็นทั้งความรู้ (Knowledge) และนวัตกรรม (Innovation) รวมถึงหลักคุณธรรมที่ใช้สร้างจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” ที่ใช้ขับเคลื่อน “บวร” คือ สถาบันครอบครัว องค์กรศาสนา สถานศึกษาและชุมชน ให้ปลอดภัยและห่างไกลจากการทุจริตคอร์รัปชัน (Mookpradit, 2006); (Tantivejkul, 2021); (National Moral Promotion Board, 2018); (Anti-Corruption Action Center, Ministry of Public Health, 2021) องค์ความรู้จากการศึกษาของ Tenissara and Ruangsarn (2021) พบว่า การพอเพียงในความคิดเป็นแนวทางสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ทำให้เกิดความละเอียดต่อการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบ อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการศึกษาภาพรวมในรูปแบบพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชา บทความเรื่องนี้ จะมาเติมเต็มและให้เห็นภาพใหญ่ทั้ง 2 มิติในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย

ดังนั้น เพื่อสร้างกลไกในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย ด้วยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับศาสตร์พระราชาบนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ทุกสรรพสิ่งในโลกและจักรวาลล้วนดำรงอยู่โดยการอิงอาศัยเชื่อมโยงกัน เพราะไม่มีสิ่งใดที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างโดดเดี่ยวเป็นอิสระ และมนุษย์

ที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมนั้น ก็ต้องพึ่งพาอาศัยกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย 2) ประยุกต์ใช้แนวทางพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย

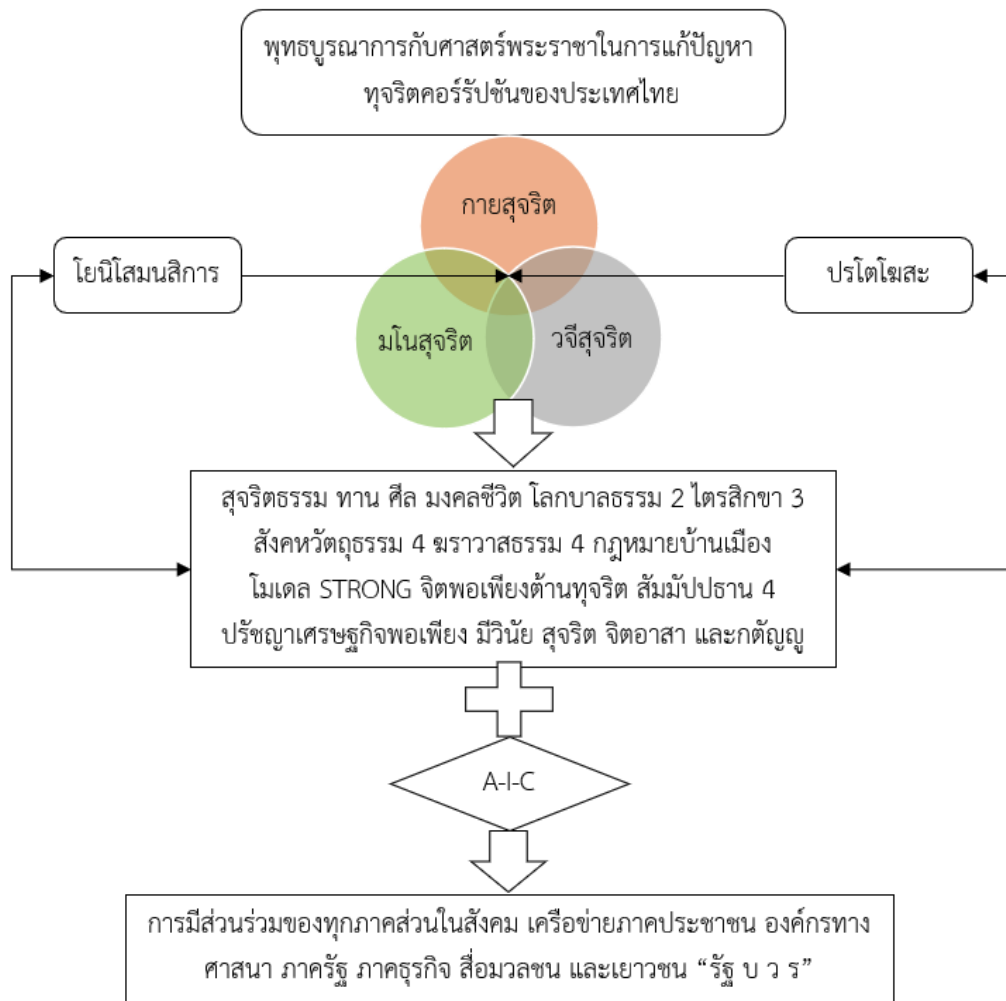
แนวคิดเกี่ยวกับพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย

เมื่อกล่าวถึงการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน หรือการฉ้อราษฎร์บังหลวง ที่แผ่ขยายและฝังรากลึกไปสู่ทุกภูมิภาคของสังคมจนยากเกินที่จะเยียวยา ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้นี้ไม่อาจแก้ได้ด้วยการออกกฎหมายเพิ่มโทษผู้กระทำผิดเพียงอย่างเดียว เพราะเป็นปัญหาเชิงสังคมและวัฒนธรรม จำเป็นต้องใช้วิธีการผสมผสานกันที่หลากหลาย หนึ่งในนั้น คือ พุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชา มาใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น คำว่า “ทุจริต” Royal Academy (1999) อธิบายว่า หมายถึง ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง มาจากคำว่า “Corrupt” แปลว่า คดโกง กินสินบน ต่ำช้า ชั่ว ไม่บริสุทธิ์ Myrdal (1986); Sukhumalpong (2013); Phongpaichit and Piriyaarangsarn (2006) เห็นว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นการคดโกง ส่วนมากใช้ในเรื่องทุจริต และการไม่ซื่อตรงต่อหน้าที่ในวงราชการ เป็นการใช้อำนาจเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตน ผลกำไร ตำแหน่ง ชื่อเสียง เกียรติยศ โดยมีขอบด้วยกฎหมายและศีลธรรม ในการแก้ไขปัญหามหาทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นนั้น Phuangngam (2007) ได้นำเสนอ กระบวนการ A-I-C ประกอบด้วย A : Appreciation = เป็นการให้ทุกคนร่วมกันสร้างอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ เช่น “โปร่งใส เสมอภาค รู้รักสามัคคี มีคุณธรรม” โดยเน้นวิถีพุทธ “ความโปร่งใส หรือความซื่อสัตย์ ปฏิบัติงานเปิดเผยข้อมูลประชาชนตรวจสอบได้” ขึ้น I : Influence = เป็นการให้ทุกคนร่วมกันนำอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ จากขั้น A มาอภิปรายเสนอแนวทางและวิธีการ ที่จะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างไร ซึ่งส่วนใหญ่ได้ร่วมคิดออกมาเป็นรูปโครงการและกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ เช่น โครงการศูนย์ปฏิบัติการและศูนย์การเรียนรู้วิถีพุทธ เป็นต้น และสุดท้ายขั้น C : Control = เป็นขั้นการควบคุมโครงการและกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน โดยเฉพาะการร่วมทำงานเป็นทีมจากทุกภาคส่วนโดยให้ทุกกลุ่มที่เข้าร่วมประชุม ร่วมคิดว่า 1) จะทำโครงการและกิจกรรมอะไร ก่อน - หลัง 2) จะมีวัตถุประสงค์ทำอะไร 3) จะทำที่ไหน 4) จะให้ใครรับผิดชอบ ใครร่วมทำ และ 5) จะระดมทุน งบประมาณ ทรัพยากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไร

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ ได้แก่ โลกบาลธรรม 2 ไตรสิกขา 3 สังคหวัตถุธรรม 4 ขรรยาวาสธรรม 4 และแนวทางปราบปรามการทุจริตในวงราชการไทย ซึ่งการมีกฎหมายที่ดีอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จะต้องมีการกระบวนการทางด้านประชาสังคม คือ ฝ่ายสื่อ และสำนักคณะกรรมการปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จะต้องติดตามด้วย (Rathprasert, Nakata, and Kerdwichai, 2014) เช่น เพชบุรีปฏิบัติกรหมาเฝ้าบ้าน ที่เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร มีภารกิจสำคัญด้านป้องกัน - ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อสร้างสังคมแห่งการตรวจสอบ จับตา เฝ้าระวังทุจริตคอร์รัปชัน แล้วร่วมกัน “เฝ้า-กัฏ” คนโกง (Watchdog, 2021) อย่างไรก็ดี Phra Phalakorn Sumangalo (Anupan) (2016) ยังเห็นว่า กฎหมายนั้นจะมุ่งดำรงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีงามของสังคม ส่วนศีลธรรมจะมุ่งหมายให้

มนุษย์บริบูรณ์ด้วยความดีทางร่างกายและจิตใจ ที่เริ่มต้นจากจิตใจที่มีความสะอาด (hiri) และเกรงกลัวการกระทำที่เป็นบาป (โอตตปปะ) ดังพุทธพจน์ว่า “ธรรมทั้งหลาย มีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จด้วยใจ ถ้าคนมีใจชั่ว ก็จะทำชั่ว หรือทำชั่วตามไปด้วย ความทุกข์ย่อมติดตามเขาไปเหมือนล้อหมุนตามรอยเท้าโคที่ลากเกวียนไป ถ้าคนมีใจดี ก็จะทำดี หรือทำดีตามไปด้วย ความสุขย่อมติดตามเหมือนเงาติดตามตัวเขาไป ฉะนั้น” (Thai Tripitakas: 25/1-2/23-24) ซึ่งให้เห็นว่าชุดพฤติกรรมทุกอย่างล้วนมาจากจิตใจทั้งสิ้น เมื่อมีความสะอาดชั่ว กลัวบาป ก็จะทำให้มีสติไม่เผลอ ไม่ประมาท จากอารมณ์โลกชั่วขณะที่เข้าครอบงำ ทำให้ขาดสติหน้ามืดตามัวหลงกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ความดีที่สร้างสะสมมาถูกกลบด้วยความชั่วเพียงแค่ครั้งเดียว เปรียบเหมือนต้นไม้ “ต้นตรง ปลายคด” ถึงจะดูได้บ้าง แต่ก็กิ่งไม่ส่งงาม ดังพระพุทธพจน์ว่า “ขึ้นชื่อว่าความชั่วไม่ทำเสียเลยดีกว่า เพราะว่าความชั่วย่อมตามเผาผลาญในภายหลังได้” (Thai Tripitakas: 25/32/56) ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ควรคนชั่ว ทำหน้าที่โดยสุจริต ให้ทาน รักษาศีล มีความกตัญญู มีวินัย อันเป็นหลักจริยธรรมสำคัญที่ทำให้เกิดความเจริญ เรียกว่า “มงคล” หรือ “มงคลชีวิต” หมายถึง เหตุแห่งความเจริญด้วยสมบัติทุกประเภท ทั้งทางโลกและทางธรรม (Board of Directors of Textbooks, Mahamakut Raja College, 1997); (Sudachan, 2016) สอดคล้องกับ STRONG MODEL ซึ่งพัฒนาโดย รศ.ดร. มาณี ไชยธีรานวัณศิริ ประกอบด้วย 1) S (Sufficient) พอเพียง พอดี พอเหมาะ พอใจ 2) T (Transparent) สุจริต โปร่งใส 3) R (Realise) ตื่นรู้ทั้งกายและใจ 4) O (Onward) มุ่งไปข้างหน้าด้วยวิสัยทัศน์ 5) N (Knowledge) จัดการความรู้ดี 6) G (Generosity) มีความเอื้ออาทร (Office of Public Sector Anti-Corruption Commission, 2018) เพื่อนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

สรุปได้ว่า พุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย เป็นกระบวนการนำเอาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน อาทิ หลักสุจริตธรรม การให้ทาน ศีล มงคลชีวิต โลกบาลธรรม 2 ไตรสิกขา 3 สังคหัตถุธรรม 4 ฆราวาสธรรม 4 ตลอดถึงหลักกฎหมายบ้านเมือง โมเดล STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสัมมปปธาน 4 เข้ามาการเชื่อมโยงประสานกลมกลืนกับศาสตร์พระราช ได้แก่ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ผ่านปัจจัยสำคัญภายใน คือ การพิจารณาให้เข้าใจตามความเป็นจริง (โยนิโสมนสิการ) และปัจจัยภายนอก คือ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี (ปรโตโฆสะ) เพื่อสร้างสุจริตธรรมทั้ง 3 คือ กาย วาจา และจิตใจให้เข้มแข็ง ผ่านกระบวนการ A-I-C ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรทางศาสนา ภาครัฐ ภาคธุรกิจ สื่อมวลชน และเยาวชน หรือ “รัฐ บ ว ร” ในระดับจุลภาค และมหภาค

ภาพที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย

การประยุกต์ใช้แนวทางพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย

พระพุทธศาสนามีจุดมุ่งหมายให้ทุกคนเป็นคนดีในสังคมทั้งทางกาย วาจา และใจ เรียกว่า การประพฤติสุจริต 3 ได้แก่ กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต ถือเป็นกุศลกรรมหรือความดีที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อกันเป็นพื้นฐานให้งานและชีวิตประสบความสำเร็จ ดังพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2521 ว่า “...การพัฒนาชนบท เป็นงานสำคัญ เป็นงานยาก เป็นงานที่จะต้องทำด้วยความสามารถ ด้วยความเฉลียวฉลาด คือทั้งเฉลียวทั้งฉลาดต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ มิได้มุ่งหมายหากินด้วยวิธีใด ๆ ใครอยากหากิน ขอให้ลาออกจากตำแหน่งไปทำการค้าขายดีกว่า เพราะว่าทำผิดพลาดไปแล้วบ้านเมืองล่มจม และบ้านเมืองล่มจมแล้ว เราก็อยู่ไม่ได้ เท่ากับเสียหมดทุกอย่าง...” จึงกล่าวได้ว่า ความบริสุทธิ์ใจ หรือสุจริตธรรมนั้นมีความสำคัญในการสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวม ดังพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2522 ว่า “...คนที่ไม่มีความสุขจิต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่มัก

ง่าย ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณ เป็นประโยชน์แท้จริงที่สำเร็จ...” (King's Education Center for Local Development Chiang Mai Rajabhat University, 2020) จากพระราชดำรัสนี้ ชี้ให้เห็นว่า หากไม่มีความบริสุทธิ์ใจในการทำหน้าที่ ก็ย่อมส่งผลเสียต่อตนเอง และส่วนรวมได้ การประยุกต์ใช้แนวทางพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย โดยใช้หลักสัมมปปธาน 4 หรือ ปธาน หมายถึง ความเพียรชอบ หรือความเพียรใหญ่ (Great or perfect efforts) ประกอบด้วย 1) สังวรปธาน บูรณาการกับหลักมีวินัย (Discipline) 2) ปหานปธาน บูรณาการกับหลักสุจริต (Integrity) 3) ภวานาปธาน บูรณาการกับหลักพอเพียง (Sufficiency) และ 4) อนुरักขนาปธาน บูรณาการกับหลักจิตอาสา (Voluntary) และกตัญญู (Grateful) มีรายละเอียด ดังนี้

1. สังวรปธาน (the effort to prevent) หมายถึง เพียรระวังไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันขึ้นในตำแหน่งหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งถือว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 1 (1) ที่ว่า “โดยทุจริต” หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” (Office of Public Sector Anti-Corruption Commission, 2015) รวมถึงผิดระเบียบ ข้อบังคับ และศีลธรรมอันดีงาม ที่เกิดจากกิเลส ได้แก่ ความโลภ โกรธ หลง ที่เข้ามาช่วยทุกทิศทาง จึงต้องปิดประตูความชั่วไว้ ไม่ให้เกิดขึ้นในจิตใจ มีความอดทน (ขันติ) และความรู้จักข่มใจต่อความอยากได้ อยากมี อยากเป็นในทางมิชอบ (ทมะ) ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญในฆราวาสธรรม 4 (Homsombat, Phrapalad Phakharat Siltecho and Poonasron, 2021) และมีสติระงับอินทรีย์ 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เพื่อระงับไม่ให้บาปอกุศลที่ยังไม่เกิดขึ้น ไม่ให้เกิดขึ้น Chanrong, Phramaha Sangkom Chagnlek, Vichaisong and Phunprasit (2021); Soisud, Chanidthai and Khethan (2020) เห็นว่า พุทธจริยธรรมที่ช่วยป้องกันได้ คือหิริ (ความละอายต่อการทุจริตคอร์รัปชัน) และโอตตปปะ (ความเกรงกลัวต่อการกระทำที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน) ซึ่งหลักของสังวรปธาน มีหัวใจหลักคือ เพียรระวังไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันขึ้นในตำแหน่งหน้าที่ ด้วยการสร้างจิตสำนึกในเรื่องวินัย (Discipline) ให้เกิดขึ้นกับปัจเจกบุคคล องค์การ สังคม มีการเคารพสิทธิผู้อื่น ปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย ตรงกับหลักมงคล 38 ข้อที่ 9 คือ มีวินัย ซึ่งมีทั้งวินัยสงฆ์ เรียกว่า “อนาคาริกวินัย” และวินัยของบุคคลทั่วไป เรียกว่า “กุศลกรรม 10 ประการ” (Thai Tripitakas: 1/117) เมื่อบุคคลทั้งหลายยึดมั่นในวินัย ย่อมไม่ทำการทุจริตต่อหน้าที่ ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานกระบี่แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันพุธที่ 7 มิถุนายน 2543 ใจความว่า “...วินัยนี้ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งทั้งในส่วนบุคคลและในส่วนรวม กล่าวคือ ในส่วนบุคคล วินัยจะทำให้บุคคลสามารถใช้ความรู้ ความสามารถและประพัตติตนปฏิบัติงานได้ถูกต้องและเป็นประโยชน์ในส่วนรวม วินัยนั้นจะทำให้หน่วยงาน สังคม ตลอดจนชาติบ้านเมืองมีความแข็งแกร่งสามารถปฏิบัติการต่าง ๆ ร่วมกันได้อย่างเป็นเอกภาพ วินัยจึงเป็นปัจจัยหรือพลังอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์ความเป็นปกติเรียบร้อยและความเจริญมั่นคงให้แก่บุคคลและส่วนรวม...” (Thailand institute of Justice, 2020) การปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตธรรม จึงเป็นการเอื้อเฟื้อต่อวินัย เมื่อเข้าใจธรรมหรือหน้าที่ ก็จะสามารถจัด

ระเบียบชีวิตและระบบสังคมที่ดีได้ (Somdet Phra Buddhakosajarn (P. A. Payutto), 2017) และป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันขึ้น

2. ปหานปธาน (the effort to abandon) หมายถึง เพียรตั้งใจละเว้นจากการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดสิ้นไป ด้วยการฝึกจิตใจให้มีสมรรถภาพที่เข้มแข็งต่อความโลภ โดยคำนึงถึงอรรถประโยชน์สังคมสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ (Phramaha Amka Worapanyo, Kenaphoom and Yupas, 2020) ด้วยการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมคนดี ให้มีกำลังใจทำความดีเพื่อประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาท ในงานพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ 11 ธันวาคม 2512 ใจความว่า “...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดีให้ได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...” (Teerakul, 2017) ดังนั้น การเพียรตั้งใจละเว้นจากการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดสิ้นไปจะต้องอาศัยหลักสุจริตธรรม (Integrity) หมายถึง ซื่อสัตย์ ซื่อตรงในการทำหน้าที่ รวมถึงกล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรง ไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่นที่จะทำให้ส่วนรวมเกิดความเสียหาย เป็นหลักสำคัญของนักปกครองบ้านเมือง ข้าราชการ นักการเมือง ดังปรากฏในอัครคณฺญสูตร ที่กล่าวถึงทศพิธราชธรรม ตรงกับข้อ 4 คือ อาชชะวัง แปลว่า ความซื่อตรงต่อการทำหน้าที่ ปฏิบัติภารกิจโดยสุจริต ไม่มีมายา ไม่หลอกลวงผู้อื่น (Thai Tripitakas: 11/63/71); (Phramaha Amka Worapanyo (Sukdaeng) and Yupas, 2021) เมื่อยึดมั่นในสุจริตธรรม เคารพกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และไม่ใช่อำนาจที่ได้มาในทางมิชอบเพื่อประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ถือเป็นการเพียรตั้งใจละเว้นจากการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดสิ้นไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Panjawattanakun (2019 พบว่า คุณธรรมสำคัญในการแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่จะควรปลูกฝังคือ การส่งเสริมศีลธรรมจรรยา ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)

3. ภาวนาปธาน (the effort to develop) หมายถึง เพียรสร้างสุจริตธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้นมีขึ้นมา เป็นการตั้งใจสร้างคุณความดีให้มีวิถีชีวิตที่ห่างไกลจากการทุจริตคอร์รัปชัน มีสัมมาสติ มีสัมมาอาชีวะ และอยู่ด้วยความไม่ประมาท ดังพระสัมโมทนียกถา สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ประทานในวันเปิดสัปดาห์วิสาขบูชา-อัฐมิบูชา เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2561 ว่า “การที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ก็ต้องอาศัยสติ ควบคู่กันกับปัญญา คือสัมปชัญญะ ความรู้ตัว เป็นธรรมอันสำคัญ” (Somdet Phra Sangkharat Meditation center, 2018) ตลอดถึงการส่งเสริมหลักสัมมาอาชีวะภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency) เพื่อสร้างสุจริตธรรมให้เกิดขึ้น ด้วยการดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) เรียกว่า สมชีวิตา แปลว่า “ความเป็นผู้ดำรงชีพดี” หรือ “ความเป็นผู้ดำรงชีพสมควร” เมื่อรู้จักประมาณตนตามสมควร เชื่อว่ามีคุณสมบัติของคนดี (สัปปุริสธรรม) ดังที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ใน อัมมมัญญสูตร ข้อ 4 คือ มัตตัญญูตา แปลว่า ความเป็นผู้รู้จักประมาณตน (Thai Tripitakas: 23/68) หรือ “พอเพียง” ปรากฏในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เป็นต้นมา มีหลักสำคัญ 3 ประการ คือ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน สามารถอุ้มชูดูแลตัวเองได้ ถือเป็นศาสตร์พระราชา เป็นปรัชญาการใช้ชีวิตที่พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทย ดังพระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2541 ความว่า “...พอเพียงนี้ มีความหมายว่า พอมีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหรา คนเราถ้าพอใจในความต้องการ

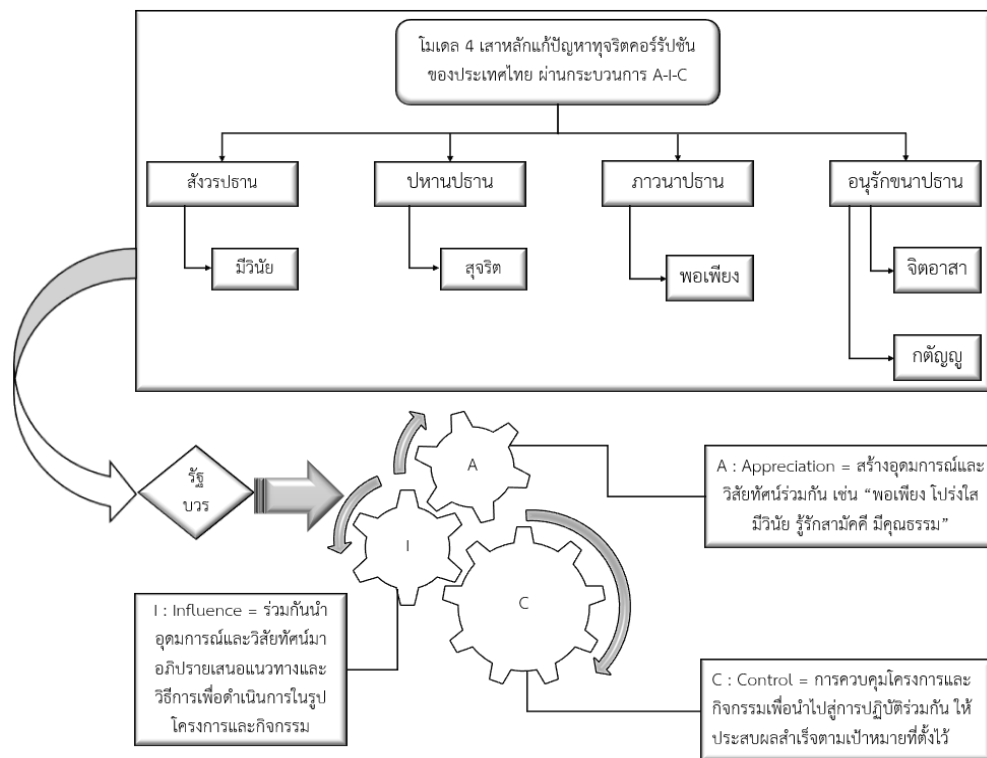
แล้ว ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิดว่า จะทำอะไร ต้องพอเพียง คือ พอประมาณ ไม่ลุดโต่ง และไม่โลภอย่างมาก ก็อยู่เป็นสุข หรือพอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...” (Office of the National Economics and Social Development Council, 2012) จากพระราชดำรัสชี้ให้เห็นว่า หากมีความโลภน้อย ก็จะเบียดเบียนผู้อื่นน้อย ก็อยู่เป็นสุข ในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคมได้มากมาย การนำหลักปรัชญาพอเพียงมาแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ทำได้ด้วยการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ถูกต้องดีงาม สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) ว่าด้วย “จะต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัย โดยยึดความพอเพียงมาเป็นปรัชญาการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ เพื่อพัฒนาและบริหารประเทศให้เดินไปในทางสายกลาง” (Department of Religious Affairs, Ministry of Culture, 2016) อันเป็นการเพียรสร้างสุจริตธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้น

4. อนุรักษ์นาปราน (the effort to maintain) หมายถึง เพียรรักษาสุจริตธรรมที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อม กล่าวคือ ตั้งใจรักษาความดี เหมือนเกลือรักษาความเค็ม เป็นการรักษาความซื่อสัตย์สุจริตต่ออุดมการณ์ของตนเอง ไม่ฝืนใจทำในสิ่งที่ไม่ใช่ปณิธาน อุปมาเหมือน การปิดกั้นสระใหญ่ไม่ให้น้ำไหลออกจากสระฉันทเมื่อฝนตกมาก็สามารถกักเก็บน้ำไว้ให้เต็มเปี่ยมได้ฉนั้น การรักษาความดีไม่ให้เสื่อมถอยก็เช่นเดียวกัน เมื่อรักษาความดี ความดีย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรมไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว และไม่เดือดร้อนในภายหลัง ในขณะเดียวกัน ก็เป็นดังวงล้อให้เกิดประโยชน์ตนเองและสังคมส่วนรวม ดังที่ Phra Brahmamangkalajarn (Luang Por Panyanantaphikkhu) (2007) กล่าวว่า เมื่อยึดคติธรรมความดี คิดดี พุทธดี ทำดี คบหามิตรดี ย่อมไปสู่สถานที่ดี โดยเฉพาะความดีในเรื่อง จิตอาสา (Voluntary) คือ การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจที่ไม่หวังสิ่งตอบแทน ตรงกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ สังคหวัตถุ 4 ข้อที่ 3 คือ อัตถจริยา แปลว่า การปฏิบัติตนในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น (Thai Tripitakas: 21/32/50-51) โดย Phra Paisal Visalo (2001) เห็นว่า จิตสาธารณะ คือ การสำนึกต่อสาธารณะ ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมเพื่อสร้างสังคมที่เป็นธรรมและสันติ ด้วยพลัง “บุญ” รวมถึงหลักความกตัญญู (Grateful) ที่เป็นเครื่องหมายของคนดีที่ควรรักษาไว้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “สัตบุรุษ เป็นคนกตัญญู เป็นคนกตเวที ความเป็นคนกตัญญู ความเป็นคนกตเวที สัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญ ความเป็นคนกตัญญูและความเป็นคนกตเวที ทั้งหมดนี้เป็นภูมิสัตบุรุษ” (Thai Tripitakas: 20/33/77) คำว่า กตัญญู คือ ความรู้สึกสำนึกในผู้มีอุปการคุณ เป็นความรู้สึกทางใจ ที่คู่กับ “กตเวที” หมายถึง การตอบแทนผู้มีอุปการคุณด้วยการแสดงออกทางกายและทางวาจา บุคคลที่มีความกตัญญูกตเวที จึงหมายถึง การสำนึกรู้ในอุปการคุณผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่มีแก่ตนเอง อย่างไรก็ตาม จะต้องใช้หลักกตัญญูกตเวทีด้วยปัญญา ไม่ใช่ในทางที่ผิด กล่าวคือ แม้ความกตัญญูกตเวทีจะเป็นเรื่องดี แต่ถ้าตอบแทนผู้มีอุปการคุณด้วยการทุจริตต่อหน้าที่ เช่น ช่วยบรรจุตำแหน่งงานให้ญาติ ๆ ของตนเอง ก็ชื่อว่า ไม่กตัญญูต่อสังคมประเทศชาติ ดังนั้น การกระทำใด ๆ ก็ตาม จึงต้องประกอบด้วยกายสุจริต วาสุจริต และมโนสุจริต เมื่อทำไปแล้วไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่นในภายหลัง จึงจะถือว่าถูกต้องตามแนวทางพระพุทธศาสนา เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม สมดังที่ประเทศไทยเรามี “วันกตัญญูของชาติ” คือ “วันมาฆบูชา” ของทุกปี ซึ่งมีหัวใจสำคัญ คือ การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำ

ความดีให้ถึงพร้อม และการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส ดังนั้น ศาสตร์พระราชาในเรื่องจิตอาสา และกตัญญู นับว่ามีความสำคัญในการเพียรรักษาสุจริตธรรมให้เกิดขึ้นในตนเองและสังคมส่วนรวม

สรุปว่า การประยุกต์ใช้แนวทางพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย ด้วยหลักสัมปธาน 4 เรียกว่า “4 เสาหลักแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย” ประกอบด้วย 1) สังวรปธาน (the effort to prevent) เพียรระวังไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันขึ้น บูรณาการกับหลักมีวินัย (Discipline) การยึดมั่นและรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณ และเคารพกฎหมาย เป็นความสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม 2) ปหานปธาน (the effort to abandon) เพียรตั้งใจละเว้นการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดสิ้นไป บูรณาการกับหลักสุจริต (Integrity) การมีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่นในการทำหน้าที่ และกล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรง 3) ภาวนาปธาน (the effort to develop) เพียรสุจริตธรรมที่ยังไม่เกิด ให้เกิดขึ้น บูรณาการกับหลักพอเพียง (Sufficiency) การรู้จักดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง รู้จักประมาณตนเอง มีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีและ 4) อนุรักษนาปธาน (the effort to maintain) เพียรรักษาสุจริตธรรมที่เกิดแล้วไม่ให้เกิดเสื่อม บูรณาการกับหลักจิตอาสา (Voluntary) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน และกตัญญู (Grateful) การมีความรู้สึกทางใจที่สำนึกในอุปการคุณของผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่มีแก่ตนเอง และแสดงออกทางกายและทางวาจา เป็นการตอบแทนด้วยจิตใจที่ประกอบด้วยสุจริตธรรมในความดี เรียกว่า “กตเวที”

องค์ความรู้ที่ได้รับ

ภาพที่ 2 โมเดล 4 เสาหลักแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย ผ่านกระบวนการ A-I-C

สรุป

แนวคิดเกี่ยวกับพุทธบูรณาการกับศาสตร์พระราชาในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย ด้วยหลักสัมมปปธาน 4 บูรณาการกับศาสตร์พระราชาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ได้แก่ 1) สังวรปธาน บูรณาการกับหลักมีวินัย 2) ปหานปธาน บูรณาการกับหลักสุจริต 3) ภวานาปธาน บูรณาการกับหลักพอเพียง และ 4) อนुरักขนาปธาน บูรณาการกับหลักจิตอาสาและกตัญญู เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นในการแก้ปัญหา นอกจากการมีกฎหมายและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องดีงามแล้ว สิ่งสำคัญ คือ ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อขับเคลื่อน “โมเดล 4 เสา หลักแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย” ผ่านกระบวนการ A-I-C ประกอบด้วย A : Appreciation = สร้างอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ร่วมกัน เช่น “พอเพียง โปร่งใส มีวินัย รู้รักสามัคคี มีคุณธรรม” I : Influence = ร่วมกันนำอุดมการณ์และวิสัยทัศน์มาอภิปราย เสนอแนวทางและวิธีการเพื่อดำเนินการในรูปโครงการและ กิจกรรม และ C : Control = การควบคุมโครงการและกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

References

- Anti-Corruption Action Center, Ministry of Public Health. (2021). *Guidelines for preparation of anti-corruption action plans Misconduct for the fiscal year B.E. 2565 Agencies under the Office of the Permanent Secretary, Ministry of Public Health*. Bangkok: Anti-Corruption Action Center Ministry of Health.
- BBC Thai. (2019). *Corruption: Thailand Transparency Ranking 2018 dropped from 96 to 99*. Retrieved October 3, 2021, from <https://www.bbc.com/thai/thailand-47028658>
- _____. (2020). *Corruption: Thailand Transparency Rankings 2019 dropped both globally and ASEAN*. Retrieved October 3, 2021, from <https://www.bbc.com/thai/thailand-51217494>
- Board of Directors of Textbooks, Mahamakut Raja College. (1997). *Magalatthadipani Translation Volume 1*. (13th ed). Bangkok: Mahamakut Wittayalai Printing House.
- Chanrong, W., Phramaha Sangkom Chagnlek, Vichaisoong, C., & Phunprasit, O. (2021). Solving Corruption Problems in the Digital Age According to Buddhist Ethics, *Journal of Modern Learning Development*, 6(4), 398-408.
- Chareonwongsak, K. (2003). *Integrative thinking*. (3rd ed.). Bangkok: Success Media Co., Ltd.
- Department of Religious Affairs, Ministry of Culture. (2016). *Summary of the national moral promotion master plan No. 1 (B.E. 2559 – 2564)*. Bangkok: Department of Religious Affairs, Ministry of Culture.

- Homsombat, H., Phrapalad Phakharat Siltecho & Poonasron, S. (2021). Garāvāsa Dhamma: Sustainable Corruption Prevention. *Dhammathas Academic Journal*, 21(2), 160-169.
- King's Education Center for Local Development Chiang Mai Rajabhat University. (2020). *King's science Academic documents inherit of the King's science*. Chiang Mai: Wanida Printing.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). *Thai Tripitakas*. Bangkok: MCU Press.
- Mookpradit, M. (2006). *An Analytical Study of H.M. the King's Sufficiency Economy Philosophy and Buddhism*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University Press.
- Myrdal, G. (1968). The Folklore of Corruption. *The Asian Magazine*, 8(24).
- National Moral Promotion Board. (2018). *Moral promotion "Sufficiency Discipline Honesty Volunteer" create good people for society*. Bangkok: Pimdee Co., Ltd.
- Office of Public Sector Anti-Corruption Commission. (2015). *Manual course and guidelines for building a public sector network against corruption*. Bangkok: Office of Public Sector Anti-Corruption Commission Ministry of Justice.
- Office of Public Sector Anti-Corruption Commission. (2018). *Anti-Corruption Studies Course (Anti-Corruption Education)*. Nonthaburi: Office of Public Sector Anti-Corruption Commission.
- Office of the National Economics and Social Development Council. (2012). *from the philosophy of sufficiency economy to action than 1 decade*. Bangkok: Daoreuk Communications Co., Ltd.
- Panjawattanakun, J. (2019). Virtue and Corruption Problems in Thai Society. *Journal of Buddhamagga*, 4(2), 2-9.
- Phongpaichit, P., Piriyaangsan, S. (2006). *Corruption Theory*. Bangkok: Ruam duay Chuay kan.
- Phra Brahmanakalajarn (Luang Por Panyanantaphikkhu). (2007). *Teachings of Luang Pho, Dharma inheritance 5 good: to become a complete human being*. Bangkok: Banlue Tham Institute.
- Phra Paisal Visalo. (2001). *Thai way of society civil society and community culture*. Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Phra Phalakorn Sumangalo (Anupan). (2016). The Relationship Between Law and Morality, Ethics, Religion and Tradition. *Dhammathas Academic Journal*, 16 (3), 278-289.
- Phramaha Amka Worapanyo (Sukdaeng), Yupas, Y. (2021). Application Dhamma and Politics for people's Pappiness on the way of Righteousness. *Journal of Buddhist Studies*, 12 (1), 218-235.

- Phramaha Amka Worapanyo, Kenaphoom, S., & Yupas, Y. (2020). APPLYING POLITICAL UTILITY FOR PEOPLES' HAPPINESS UNDER THE ETHICS BASIS. *Journal of MCU Social Science Review*, 9(3), 275-288.
- Phuangngam, K. (2007). Corruption in Local Administrative Organizations: Measures and Preventive Mechanisms. *King Prajadhipok's Institute journal*, 107-130.
- Rathprasert, K., Nakata, T. & Kerdwichai, R. (2014). Corruption in the Thai Bureaucracy: Synthesis of knowledge approach to the solutions from Leaders and very important persons of Thailand. *HCU Journal*, 18(35), 61-74.
- Roopkhamdee, W. (2009). *Assessment of local government organizations for excellence in transparency and promoting people's participation year 2009*. Nonthaburi: National Institute of Development Administration.
- Royal Academy. (1999). *Royal Institute dictionary*. Bangkok: Nanmeebooks Publication.
- Sangha Supreme Council. (2021). *Principles of teachings in Buddhism with anti-corruption courses (Anti-Corruption Education)*. Bangkok: Sangha Supreme Council.
- Secretariat of the House of Representatives. (2017). *Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560 (Royal Gazette. Issue 134, Chapter 40 a)* Bangkok: Secretariat of the House of Representatives.
- Soisud, V., Chanidthai K., & Khethan, P. (2020). Community and local self-management in a changing situation at present. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 5(3), 216-227.
- Somdet Phra Buddhakosajarn (P. A. Payutto). (2017). *vinaya: bigger than expected (Bilingual edition)*. Bangkok: Pridham Publisher.
- Somdet Phra Sangkharat Meditation center. (2018). *Somdet Phra Ariyawongsakhatayan Sakolmahasangkhaparinayok Give sommodana on the opening of the week Visakha Bucha - Atamee Bucha day June 1, 2018*. Retrieved 1, October, 2021, from givesommodana https://m.facebook.com/ambara.meditationcentre/photos/a.108577104711699/197466169156125/?type=3&source=48&__tn__=EHH-R
- Srijarumethayan, J. (2018). Anti-corruption and Anti-bribery Policy. *Journal of Research and Development Institute, Rajabhat Maha Sarakham University*, 5(2), 301-309.
- Sudachan, S. (2016). Criticize "Magalatthadipani book". *Mahachula Academic journal*, 3(2), 179-184.
- Sukhumalpong, J. (2013). *The Trend of Corruption in Thailand*. Bangkok: Parliament.
- Tantivejkul, S. (2021). *King's science*. Retrieved October 8, 2021, from <https://sites.google.com/site/sastrphraracha2020/khwam-pen-ma>

- Teerakul, S. (2017). *Collect royal speech of his majesty the king*. Retrieved October 1, 2021, from http://www.stabundamrong.go.th/web/book/53/b4_53.pdf
- Tenissara, S., Ruangsa, N. (2021). SUFFICIENCY MIND FOR ANTI-CORRUPTION. *Journal of Buddhist Education and Research: JBER*, 7(1). 248-259.
- Thailand institute of Justice. (2020). “*Good life requires virtue*” Retrieved October 2, 2021, from https://www.tijthailand.org/public/files/movement/OSP_ITA/PPT-ที่ ๑๗๓๓๓๓ - Edit%20เวลา%2016.10.pdf
- Thairath online. (2021). *Thailand's corruption rankings aggravate the economy*. Retrieved September 28, 2021, from <https://www.thairath.co.th/news/politic/2023849>
- Uwanno, B. (1995). *Fraud detection system for high-ranking office holders research report Democracy development committee*. Bangkok: The Thailand Research Fund (TRF).
- Watchdog. (2021). *The process of combating corruption of the peoples*. Retrieved September 29, 2021, from <https://www.facebook.com/Watchdog.ACT/>

